

УДК 005.33

Юрша Олег, Мельник Лілія

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ

Yursha Oleh, Melnyk Liliya

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

THE IMPORTANCE OF THE ENTERPRISE DEVELOPMENT STRATEGY FOR OVERCOMING THE CRISIS

Стратегія розвитку підприємства – це план або набір дій, спрямованих на досягнення довгострокових цілей і покращення показників ефективності організації. Основна мета стратегії розвитку полягає у забезпеченні стійкого зростання підприємства, адаптації до змін в зовнішньому середовищі та збереженні конкурентних переваг. Вона визначає напрями розвитку, ресурси, необхідні для досягнення цілей, а також механізми контролю за виконанням плану.

Розробка стратегії розвитку підприємства є критично важливим кроком для досягнення успіху та стійкості на ринку. Ось кілька ключових причин, чому це необхідно: стратегія розвитку допомагає підприємству визначити напрями свого розвитку та створити чіткий план дій для досягнення цілей; стратегія розвитку допомагає підприємству адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, таким як зміни на ринку, технологічні інновації та законодавство; розробка стратегії дозволяє ідентифікувати потенційні ризики та розробити план дій для їх мінімізації або уникнення; стратегія розвитку допомагає виявити потенціальні можливості для підвищення ефективності, прибутковості та конкурентоспроможності підприємства; чітка стратегія розвитку може зробити підприємство більш привабливим для потенційних інвесторів, що сприяє залученню додаткових фінансових ресурсів для реалізації стратегічних ініціатив; стратегія розвитку допомагає підприємству зберегти свої конкурентні переваги та позиції на ринку шляхом реагування на дії конкурентів та зміни у споживчих уподобаннях; чітка стратегія розвитку допомагає залучити та мотивувати персонал, оскільки вона надає чітке бачення мети та цілей підприємства.

З огляду на це можна стверджувати, що розробка стратегії розвитку є важливим інструментом для забезпечення успіху та стійкості підприємства в непередбачуваних умовах ринку та бізнес-середовища.

Загалом розробка стратегії підприємства передбачає наступні кроки:

1) аналіз середовища (це оцінка внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства, включаючи SWOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз));

2) визначення місії підприємства (місія підприємства полягає у всебічному формулюванні фундаментальних цілей і концепції розвитку та діяльності підприємства, які відрізняють його від подібних підприємств);

3) визначення основних цілей (фундаментальні цілі позначають ту мету, яка враховує довгострокові горизонти, зазвичай 3-5 років і охоплює всі види діяльності компанії);

4) визначення стратегічних варіантів (визначають основні підходи, що впливають на зміст значної частини діяльності фірми, на основі яких встановлюється, наскільки можливим і раціональним є досягнення стратегічних цілей);

5) визначення ресурсів (ресурси надаються у формі грошових коштів та інвестиційних активів. Дуже важливим є визначення їх економічно раціонального розміру);

б) визначення термінів (часові рамки визначають операціоналізацію періоду реалізації стратегії, вказуючи момент початку і закінчення основних стратегічних опцій);

7) визначення конкурентних переваг (означає виробництво фірмою споживчих товарів і вищий рівень обслуговування порівняно з аналогічними пропозиціями більшості конкурентів).

Ці кроки допоможуть підприємству розробити стратегію розвитку, яка буде сприяти його стійкості, конкурентоспроможності та успішності у майбутньому.

Беззаперечним є той факт, що стратегія розвитку підприємства може бути ефективним інструментом подолання кризових явищ. Ось деякі ключові аспекти, які можна врахувати при розробці такої стратегії:

- аналіз ситуації: першим кроком у подоланні кризи є зрозуміння її причин та впливу на підприємство. Аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на бізнес, допоможе з'ясувати проблеми та можливості;

- фокус на якості та ефективності: у кризових умовах важливо зосередитися на покращенні якості продукції або послуг та оптимізації бізнес-процесів для забезпечення ефективного використання ресурсів;

- диверсифікація ризиків: розвиток стратегій, спрямованих на різноманіття продуктів, послуг або ринків, може зменшити ризики та забезпечити більшу стійкість у кризових умовах;

- інновації: важливо шукати нові можливості та ринки, впроваджуючи інноваційні рішення в продукцію, маркетинг чи управління;

- залучення фінансування: для успішного подолання кризи може знадобитися додаткове фінансування. Підприємство може розглядати варіанти отримання кредитів, інвестицій або грантів;

- комунікація: важливо підтримувати відкриту та ефективну комунікацію з клієнтами, партнерами та працівниками під час кризи. Це допоможе зберегти довіру та підтримку;

- гнучкість та адаптивність: підприємство повинно бути готове швидко адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та впроваджувати коригуючі заходи за потреби.

Врахування описаних аспектів допоможе підприємству ефективно реагувати на кризові ситуації та забезпечувати його стійкість та виживання в непередбачуваних умовах. Окрім цього слід пам'ятати, що розробка та реалізація стратегії розвитку підприємства як засобу подолання кризових явищ вимагає від керівництва бізнесу впевненості, кмітливості та відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Corina Ana Borcoși. The strategies of enterprises development. *Research and Science Today* No. 2 (10). 2015. P. 92-97. URL:

<file:///C:/Users/EliteBook/Downloads/11.%20Corina%20Borcosi%20-%20THE%20STRATEGIES%20OF%20ENTERPRISES%20DEVELOPMENT.pdf>

2. Швед В. В., Горобець А. П. Стратегія розвитку підприємства: сутність та значення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2023. Вип. 49. С. 36-43. URL: <https://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/817/782>.